

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 29 listopada 2021 r.
(OR. en)

14485/21

EDUC 399
SOC 706
EMPL 529
DIGIT 177
ENV 939

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	13616/21
Dotyczy:	Rezolucja Rady w sprawie nowej europejskiej agencji w zakresie uczenia się dorosłych na lata 2021–2030

Delegacje otrzymują w załączeniu rezolucję Rady w sprawie nowej europejskiej agencji w zakresie uczenia się dorosłych na lata 2021–2030, w wersji zatwierdzonej przez Radę (ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu) na posiedzeniu w dniach 29–30 listopada 2021 r.

Rezolucja Rady w sprawie nowej europejskiej agencji w zakresie uczenia się dorosłych na lata 2021–2030**RADA UNII EUROPEJSKIEJ,****MAJĄC NA UWADZE, ŻE:**

Kwestią zasadniczą jest to, by w sposób zdecydowany zająć się przyszłością, prowadząc prace uwzględniające potrzeby w zakresie uczenia się dorosłych oraz zapewniając istnienie możliwości w zakresie uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego pozwalających dostarczyć wszelkiego rodzaju wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do budowania inkluzywnej, zrównoważonej, sprawiedliwej społecznie i odporniejszej Europy. Jako że mamy do czynienia z coraz bardziej złożonymi i coraz częstszymi zmianami (zwłaszcza transformacją cyfrową i transformacją ekologiczną), a także musimy sprostać obecnym i przyszłym wyzwaniom (takim jak zmiana klimatu, demografia, technologia, zdrowie itp.), uczenie się dorosłych, jako ważny element uczenia się przez całe życie, może przyczynić się do wzmocnienia gospodarek i społeczeństw i zwiększenia ich odporności. Ważne jest również zapewnienie ludziom niezbędnych warunków, tak by – poprzez swoje wybory – mogli stać się siłą napędową zmian.

PRZYPOMINAJĄC, ŻE

1. Podczas zorganizowanego w 2017 r. w Göteborgu Szczytu Społecznego na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego przywódcy UE wspólnie proklamowali Europejski filar praw socjalnych, ustanawiający jako pierwszą zasadę – prawo wszystkich osób do włączającego kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie charakteryzującego się dobrą jakością oraz jako czwartą zasadę – prawo do otrzymania wsparcia w poszukiwaniu pracy, szkoleniu się i zmianie kwalifikacji, a także prawo do przeniesienia uprawnień do ochrony socjalnej i do szkolenia w trakcie przekwalifikowania zawodowego.

2. W konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2017 r.¹ uznano edukację za klucz do budowania inkluzywnych i spójnych społeczeństw oraz do utrzymania europejskiej konkurencyjności; tym samym kształcenie i szkolenie znalazły się po raz pierwszy w centrum europejskiego programu politycznego.
3. W unijnym Programie strategicznym na lata 2019–2024 przywódcy UE uzgodnili, że należy zwiększyć inwestycje w umiejętności i edukację obywateli.
4. W dniu 7 maja 2021 r. przywódcy UE spotkali się na Szczycie Społecznym w Porto, by pogłębić wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych i w tym celu postawić edukację i umiejętności w centrum działań politycznych.
5. W konkluzjach Rady Europejskiej z czerwca 2021 r. przywódcy UE wyrazili zadowolenie z głównych unijnych celów w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa określonych w planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, zgodnie z deklaracją z Porto, obejmujących dążenie do tego, by do 2030 r. na szczeblu UE odsetek osób dorosłych co roku uczestniczących w działaniach związanych z uczeniem się wynosił 60 %.
6. Należy mieć wzgląd na odpowiednie dokumenty referencyjne wymienione w załączniku III do niniejszej rezolucji.

---

¹ EUCO 19/1/17 REV 1.

A TAKŻE ODNOTOWUJĄC

7. Odnowioną europejską agendę w zakresie uczenia się dorosłych, którą Rada Unii Europejskiej przyjęła w 2011 r. z myślą o kontynuowaniu, uzupełnieniu i skonsolidowaniu prac w dziedzinie uczenia się dorosłych według czterech strategicznych celów określonych przez Radę w strategicznych ramach *ET 2020*.
8. Zalecenie Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (2016), w którym podkreśla się specyficzne potrzeby osób dorosłych, zwłaszcza w grupach osób nisko wykwalifikowanych, bezrobotnych i szczególnie wrażliwych, które wymagają dodatkowej uwagi i dodatkowego wsparcia w celu umożliwienia im poprawy podstawowych umiejętności i czynienia postępów.
9. Sprawozdanie *Achievements under the Renewed European Agenda for Adult Learning (Osiągnięcia w ramach odnowionej europejskiej agendy w zakresie uczenia się dorosłych)* (2019), które podsumowuje osiągnięcia z lat 2011–2018. Sprawozdanie to wskazuje ponadto nowe tematy i priorytety, które można by uwzględnić w okresie po roku 2020, w tym dalsze prace nad zarządzaniem, kwestie oferty i jej wykorzystania, elastyczności i dostępu, a także zapewnianie jakości.
10. Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (2020) proponujący między innymi działanie 8 „umiejętności na całe życie”, które przewiduje, że Komisja i państwa członkowskie będą pracować nad nowymi priorytetami europejskiej agendy w zakresie uczenia się dorosłych w celu budowania kompleksowych, jakościowych i włączających systemów uczenia się dorosłych.

11. Zawarte w zaleceniu Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (2020) oraz w deklaracji z Osnabrück w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego (2020) wezwanie do dalszego rozwijania kształcenia i szkolenia zawodowego jako atrakcyjnej i charakteryzującej się wysoką jakością ścieżki w wymiarze zawodowym i osobistym oraz do ukształtowania i umacniania wśród dorosłych poczucia, że uczenie się jest przedsięwzięciem trwającym całe życie.
12. Rezolucję Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) przewidującą europejską współpracę w dziedzinie kształcenia i szkolenia w okresie do roku 2030, która ma być prowadzona przy zastosowaniu włączającej, całościowej perspektywy uwzględniającej uczenie się przez całe życie, a także stwierdzającą, że uczenie się przez całe życie obejmuje wszystkie formy i poziomy, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem po uczenie się dorosłych, w tym kształcenie i szkolenie zawodowe (VET) oraz szkolnictwo wyższe.

UZNAJE, ŻE:

13. Państwa członkowskie Unii Europejskiej mają różne modele uczenia się dorosłych, które są uzależnione od krajowych, regionalnych i lokalnych potrzeb, warunków, polityk, strategii i tradycji. Sprawozdania wskazują na to, że wynikające z pandemii COVID-19 zmiany w uczeniu się dorosłych i w środowiskach uczenia się spowodowały na terytorium Europy dalsze zróżnicowanie praktyk w zakresie uczenia się dorosłych².

---

² Zob. na przykład następujące publikacje: *Adult Learning and COVID-19: challenges and opportunities (Uczenie się dorosłych a COVID-19: wyzwania i możliwości)* (sprawozdanie grupy roboczej programu ET2020 ds. uczenia się dorosłych, 2020), *Adult learning and education and COVID-19 (Uczenie się i edukacja dorosłych a COVID-19)* (sprawozdanie Instytutu Uczenia się przez Całe Życie UNESCO, 2020) i *Adult Learning and COVID-19: How much informal and non-formal learning are workers missing? (Uczenie się dorosłych a COVID-19: jakie straty musimy nadrobić w uczeniu się nieformalnym i pozaformalnym pracowników)* (OECD, 2021).

14. W Monitorze Kształcenia i Szkolenia za rok 2020³ odnotowuje się, że uczestnictwo w uczeniu się dorosłych jest na niskim poziomie, a średnia unijna, jeśli chodzi o osoby dorosłe w wieku 25–64 lat, które w ciągu czterech tygodni poprzedzających badanie z 2019 r. uczestniczyły w uczeniu się dorosłych, wynosi jedynie 10,8 % (11,9 % kobiet, 9,8 % mężczyzn). Ponadto z danych Eurostatu z 2020 r. wynika, że uczestnictwo w uczeniu się dorosłych jest na niższym poziomie niż przed pandemią COVID-19, a średnia unijna, jeśli chodzi o osoby dorosłe w wieku 25–64 lat, które w ciągu czterech tygodni poprzedzających badanie uczestniczyły w uczeniu się dorosłych, wynosi jedynie 9,2 % (10,0 % kobiet, 8,3 % mężczyzn).
15. Sprawozdanie Eurydice z 2021 r. *Adult education and training in Europe: Building inclusive pathways to skills and qualifications (2021) (Kształcenie i szkolenie dorosłych w Europie: budowanie włączających ścieżek zdobywania umiejętności i kwalifikacji)* pokazuje, że mniej więcej co piąta osoba dorosła w UE nie uzyskała wykształcenia na poziomie średnim II stopnia, a w przypadku znacznego odsetka dorosłych w Europie niski jest poziom umiejętności rozumienia i tworzenia informacji, umiejętności rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych. Istnieją ponadto różnice, jeśli chodzi o uczestnictwo dorosłych w kształceniu i szkoleniu w poszczególnych państwach; cechą wspólną jest jednak to, że większość działań w zakresie uczenia się, w których biorą udział dorośli, ma charakter pozaformalny.

UZNAJE, ŻE

16. Nowa kultura uczenia się powinna kłaść nacisk na znaczenie umiejętności podstawowych dla wszystkich i ciągłego zdobywania, przez całe życie, odpowiedniej wiedzy oraz odpowiednich umiejętności i kompetencji na wszystkich poziomach w kontekście uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego. Osoby, które wykształciły otwartą postawę na uczenie się przez całe życie są lepiej przygotowane, by przystosowywać się do nowych okoliczności oraz rozwijać umiejętności potrzebne do pracy oraz do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i do rozwoju osobistego.

---

³ Monitor Kształcenia i Szkolenia za rok 2020. *Teaching and learning in a digital age (Nauczanie i uczenie się w epoce cyfrowej)*, SWD (2020) 234 final. Źródło danych: Eurostat, unijne badanie aktywności ekonomicznej ludności (w 2022 r. przewiduje się zmianę metodyki).

17. Uczenie się dorosłych zajmuje szczególne miejsce w kontekście priorytetu strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji – „zapewnienie wszystkim rzeczywistych możliwości uczenia się przez całe życie i mobilności”; realizacja tego priorytetu jest pilniejsza niż kiedykolwiek wcześniej ze względu na wyzwania związane z odbudową po kryzysie wywołanym COVID-19 oraz potrzeby dotyczące odporności, zmieniające się zapotrzebowanie na rynku pracy, niedopasowanie umiejętności, transformację ekologiczną i cyfrową oraz utrzymujący się duży odsetek osób dorosłych w Europie mających wiedzę podstawową na niskim poziomie oraz niskie umiejętności podstawowe i kompetencje podstawowe.
18. Należy zająć się zjawiskiem fragmentacji w zakresie uczenia się dorosłych występującej pomiędzy sektorami, obszarami polityki i ramami prawnymi. Konieczny jest dialog między wszystkimi stronami, aby zapewnić wspólną wizję wzmocnionej oferty w zakresie uczenia się dorosłych, w której bierze się pod uwagę wymiar społeczny uczenia się dorosłych oraz kwestie zatrudnialności. Ponieważ korzyści z uczenia się dorosłych czerpią poszczególne osoby, pracodawcy i państwo, należy uznać odpowiedzialność i wkład każdej ze stron.
19. Niezmiernie ważne jest zwiększanie wśród pracodawców świadomości, że uczenie się dorosłych wpływa na jakość procesów i efekty pracy, a także na jakość zaangażowania pracowników w pracę. Uczenie się dorosłych może mieć wkład w wydajność, konkurencyjność, włączenie społeczne, równość płci, kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Jest to ważny czynnik zachęcający pracodawców do odgrywania aktywniejszej roli w ciągłym wspieraniu swoich pracowników w podnoszeniu i zmianie kwalifikacji oraz w zwiększaniu szans na zatrudnienie i w transformacji zawodowej. Dlatego ważne jest tworzenie we wszystkich miejscach pracy kultury uczenia się oraz planowanie i organizowanie możliwości uczenia się w miejscu pracy; powinno być to promowane i wspierane przez wszystkich interesariuszy.
20. Uczenie się dorosłych musi jednak wykraczać poza rozwijanie umiejętności związanych z pracą. Ważne jest również zwiększanie świadomości ogółu społeczeństwa na temat znaczenia uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie i na temat płynących z niego korzyści. Uczenie się dorosłych powinno być powiązane ze wszystkimi rodzajami i poziomami kształcenia i szkolenia, w tym ze szkolnictwem wyższym, poprzez elastyczne ścieżki formalne, pozaformalne i nieformalne.

21. Uczenie się dorosłych jest w stanie zwiększyć możliwości życiowe i zawodowe dorosłych, niezależnie od ich sytuacji społeczno-demograficznej i osobistej. W ramach całościowego poradnictwa i wsparcia zawodowego należy uwzględnić indywidualną odpowiedzialność za rozwój kariery zawodowej. Ponadto uczenie się dorosłych może przyczynić się do aktywności obywatelskiej i do uczenia się we wspólnocie. Wspiera również rozwój i spełnienie w wymiarze osobistym, społecznym i zawodowym, zdrowie i dobrostan, stosownie do aktualnych i przyszłych potrzeb, talentów i aspiracji jednostki. Uczenie się dorosłych odgrywa kluczową rolę w reagowaniu na obecne i przyszłe wyzwania i możliwości życiowe i zawodowe i prowadzi w konsekwencji do powstania zrównoważonych społeczności.
22. Ze względu na skutki zmian demograficznych, a także transformację ekologiczną i cyfrową konieczne są nowe podejścia, aby ułatwić uczestnictwo dorosłych w uczeniu się, w tym osób, które nie są skłonne do uczestnictwa w działaniach edukacyjnych, oraz osób w wieku 65+, w celu wspierania ich pełnej integracji i pełnego udziału w społeczeństwie.

PODKREŚLA, ŻE

23. Uczenie się dorosłych wymaga całościowego podejścia obejmującego współpracę międzysektorową i wielostronną oraz skuteczną koordynację na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, prowadzoną z uwzględnieniem różnych modeli uczenia się dorosłych w Unii Europejskiej i z pełnym poszanowaniem specyficznych kompetencji poszczególnych szczebli polityki.

ZGADZA SIĘ ZATEM, ŻE

24. W okresie do roku 2030 włącznie ogólnym celem nowej europejskiej agencji w zakresie uczenia się dorosłych na lata 2021–2030 (nowej europejskiej agencji 2030) będzie poszerzanie i doskonalenie oferty, promocji i wykorzystania dostępnych dla wszystkich możliwości uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.

25. Główne obszary priorytetowe nowej europejskiej agendy 2030 mają zapewnić ciągłość prac i dalsze rozwijanie uczenia się dorosłych; obszary te wymieniono poniżej i szczegółowo określono w załączniku I, są to:

- zarządzanie,
- oferta w zakresie uczenia się przez całe życie i jej wykorzystanie,
- dostępność i elastyczność,
- jakość, sprawiedliwość, włączenie i sukces w uczeniu się dorosłych,
- transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa.

PONADTO, UWZGLĘDNIAJĄC ZASADĘ POMOCNICZOŚCI I UWARUNKOWANIA KRAJOWE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, UZGADNIA NASTĘPUJĄCE INSTRUMENTY WYKONAWCZE:

26. *Otwarta metoda koordynacji*: w okresie do 2030 r. państwa członkowskie i Komisja będą ściśle współpracować, aby podsumować prace przeprowadzone na szczeblu technicznym: dokonają oceny tego procesu i jego wyników za pomocą otwartej metody koordynacji i przyjmą odpowiedzialność za ten proces w ramach swoich odnośnych obszarów kompetencji, na szczeblu krajowym, regionalnym lub europejskim. Powinno się to odbywać w porozumieniu z grupą roboczą ds. uczenia się dorosłych, utworzoną w kontekście strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia z myślą o europejskim obszarze edukacji i w dalszej perspektywie (2021–2030), oraz z siecią krajowych koordynatorów ds. uczenia się dorosłych.

27. *Wzajemne uczenie się*: wzajemne uczenie się jest jednym z kluczowych elementów nowej europejskiej agendy 2030, ponieważ daje możliwość identyfikowania i wykorzystania dobrych praktyk istniejących w różnych państwach członkowskich. Wzajemne uczenie się, z udziałem odpowiednich interesariuszy, będzie prowadzone za pomocą takich środków jak partnerskie uczenie się, wzajemne doradztwo i wymiana najlepszych polityk i praktyk, konferencje, seminaria, fora wysokiego szczebla i grupy ekspertów, a także za pośrednictwem badań i analiz, sieci (w tym internetowych), jak i innych form rozpowszechniania wiedzy oraz poprzez wyraźne eksponowanie wyników.

28. *Skuteczne zarządzanie*: nowa europejska agenda 2030 jest integralnym elementem strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030).
29. *Monitorowanie procesu*: okresowe monitorowanie postępów w osiągnięciu unijnych celów⁴ prowadzone za pomocą unijnych wskaźników (określonych szczegółowo w załączniku II) stosowane w ramach systematycznego gromadzenia i analizowania danych porównywalnych w skali międzynarodowej w istotny sposób przyczynia się do kształtowania polityki opartej na dowodach, a przy tym nie tworzy żadnych dodatkowych obciążeń dla państw członkowskich. Coroczne monitorowanie będzie prowadzone za pośrednictwem Monitora Kształcenia i Szkolenia oraz procesu europejskiego semestru (poprzez zmienioną tablicę wskaźników społecznych) i pozwoli śledzić postępy na drodze do osiągnięcia wszystkich uzgodnionych unijnych celów w dziedzinie uczenia się dorosłych. Monitorowanie i ocena unijnych celów i wskaźników powinny się odbywać we współpracy ze stałą grupą ds. wskaźników i benchmarków i zostać poddane przeglądowi w 2023 r.
30. *Budowanie wiedzy i polityka w zakresie uczenia się dorosłych oparta na dowodach*: konieczne jest dalsze rozwijanie – tam, gdzie to możliwe – dogłębnej analizy danych i badań na szczeblu międzynarodowym, europejskim i krajowym za pomocą szeregu narzędzi i przy wykorzystaniu prac Eurostatu, Eurydice, CEDEFOP, Europejskiej Fundacji Kształcenia – ETF, Eurofoundu, OECD i innych organizacji. Analiza powinna również obejmować monitorowanie szczególnie wrażliwych grup dorosłych oraz dane na temat inwestowania w kształcenie i szkolenie, w miarę możliwości również m.in. na poziomie pracodawców i społeczności lokalnych. Transformacja miejsc pracy oraz ogromne wysiłki na rzecz podnoszenia i zmiany kwalifikacji wymagają rzetelnych i ukierunkowanych analiz w zakresie dopasowywania umiejętności w celu określenia przyszłego zapotrzebowania na nie na rynku pracy. Pomoże to osobom dorosłym w rozwoju kariery zawodowej przez całe życie i ułatwi zmiany zarówno na rynku pracy, jak i w społeczeństwie.

---

⁴ Cele te definiowane są jako wartości średnie dla UE, które państwa członkowskie mają osiągnąć wspólnie. Składając sprawozdanie z postępów w osiągnięciu tych celów, w tym, w stosownych przypadkach, w kontekście europejskiego semestru, Komisja powinna uwzględnić specyfikę różnych krajowych systemów i uwarunkowań. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać możliwości unijnego finansowania stosownie do krajowych uwarunkowań, priorytetów i wyzwań. Wspomniane cele nie przesądzają o decyzjach dotyczących sposobu wdrażania unijnych instrumentów finansowania w kontekście wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i instrumentu Next Generation EU.

31. *Współpraca z organizacjami międzynarodowymi*: ważne jest zacieśnienie współpracy z takimi organizacjami jak OECD (w szczególności poprzez wykorzystanie wyników programu Międzynarodowego Badania Kompetencji Osób Dorosłych (PIAAC)), ONZ (w szczególności UNESCO i MOP) oraz Radą Europy, a także w ramach odpowiednich inicjatyw regionalnych lub światowych.
32. *Finansowanie*: uczenie się dorosłych jest finansowane z szeregu różnych instrumentów zasilanych z różnych źródeł. W stosownych przypadkach i zgodnie z zasadą pomocniczości preferowanym rozwiązaniem dla uczenia się dorosłych powinno być stosowanie – zamiast dotacji związanych z projektami lub programami – stałego i regularnego finansowania. Podejście do finansowania oparte na wspólnej odpowiedzialności interesariuszy publicznych i prywatnych może przyczynić się do zwiększenia i zintensyfikowania zasobów.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY, UWZGLĘDNIAJĄC ZASADĘ POMOCNICZOŚCI I UWARUNKOWANIA KRAJOWE,

33. Skupiły swoje wysiłki w latach 2021–2030 na obszarach priorytetowych opisanych w załączniku I, przyczyniając się tym samym, w stosownych przypadkach, do wdrożenia strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w dalszej perspektywie (2021–2030), z uwzględnieniem kontekstów, uwarunkowań i prawodawstwa na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.
34. Wzmocniły skuteczną komunikację między odpowiednimi ministerstwami, a także z interesariuszami, takimi jak partnerzy społeczni, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby poprawić spójność między politykami w dziedzinie uczenia się dorosłych a szeroko pojętymi politykami społeczno-gospodarczymi. Podejście obejmujące całą administrację rządową i wielu interesariuszy można dodatkowo wzmocnić poprzez skuteczną koordynację na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, która służyłaby połączeniu polityki z praktyką.

35. Zapewniły wsparcie uczeniu się dorosłych za pomocą poradnictwa i rozwoju kariery przez całe życie poprzez budowanie partnerstw na wszystkich szczeblach. Zgodnie z zasadami zapewniania jakości, poradnictwo to powinno być powiązane z działaniami informacyjnymi, walidacją i podnoszeniem świadomości i tym samym przyczyniać się do wdrożenia zalecenia Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności. Zapewni to wszystkim dorosłym możliwość rozwijania podstawowych umiejętności i kompetencji kluczowych w oparciu o swoje potrzeby oraz możliwość osiągnięcia poziomu umiejętności, który jest niezbędny we współczesnym społeczeństwie i na obecnym rynku pracy.
36. W ramach wdrażania zalecenia Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, czyniły postępy w zapewnianiu, by wszystkim osobom dorosłym udostępnić możliwości w zakresie walidacji, a tym samym zapewnić także możliwości drugiej szansy, co może prowadzić do uzyskania pełnych lub częściowych kwalifikacji.
37. Wspierały rozwijanie uczenia się dorosłych na poziomie średnim i wyższym, zarówno ogólnego, jak i zawodowego, poprzez elastyczne ścieżki uczenia się, np. zajęcia wieczorowe, edukację w niepełnym wymiarze godzin, uczenie się na odległość i uczenie się mieszane, oraz umożliwiły dorosłym osobom uczącym się a) uzyskiwanie kwalifikacji na poziomie 4 europejskich ram kwalifikacji (ERK) i wyższym; oraz b) odbywanie krótkich kursów służących aktualizacji, poszerzeniu i pogłębieniu kompetencji.
38. Poprawiły status zawodowy edukatorów i trenerów osób dorosłych⁵ i wspierały ich profesjonalizację oraz doskonaliły ich kształcenie i szkolenie i ciągłe doskonalenie zawodowe, m.in. poprzez wspieranie wykorzystywania innowacyjnych podejść (np. realizowanych w trybie mieszanym, internetowym, na odległość, hybrydowym itp.) oraz zasobów (infrastruktury i sprzętu ICT).

---

⁵ Do celów niniejszej rezolucji termin nauczyciel oznacza osobę, która – zgodnie z ustawodawstwem i praktyką państwa członkowskiego – posiada status nauczyciela (lub status równorzędny), natomiast trener to każda osoba realizująca co najmniej jedno zadanie związane z funkcją szkoleniową (w zakresie teorii lub praktyki) w instytucji edukacyjnej bądź w miejscu pracy. Zgodnie z konkluzjami Rady w sprawie europejskich nauczycieli i trenerów przyszłości (Dz.U. C 193 z 9.6.2020, s. 11) wlicza się w to nauczycieli w kształceniu ogólnym i szkolnictwie wyższym, nauczycieli i instruktorów wstępnego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego, a także pracowników placówek wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi oraz edukatorów osób dorosłych.

39. W stosownych przypadkach wspierały wysokiej jakości i zorientowaną na włączenie cyfryzację procesów kształcenia, szkolenia i uczenia się na poziomie organizacji i indywidualnym. Ponadto, by pomagały dorosłym osobom uczącym się, edukowały je i szkoliły w zakresie szerszego i skuteczniejszego wykorzystania narzędzi cyfrowych, mając przy tym na względzie podział cyfrowy oraz przepaść cyfrową między kobietami a mężczyznami.
40. Dążyły do opracowania prostych, elastycznych i szerokich mechanizmów dla przedsiębiorstw i osób indywidualnych w celu podnoszenia świadomości i wspierania zmiany mentalności poszczególnych osób i społeczeństwa, w oparciu o koncepcję uczenia się przez całe życie, która kładzie nacisk na potrzebę stałego zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji.
41. Ułatwiały uczenie się przez całe życie w celu promowania uczestnictwa dorosłych w uczeniu się z zastosowaniem różnych instrumentów, takich jak EPALÉ – ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (np. poprzez wspieranie osób zawodowo zaangażowanych w uczenie się dorosłych, w tym edukatorów i trenerów osób dorosłych, personelu świadczącego poradnictwo i wsparcie, naukowców i pracowników akademickich oraz decydentów).
42. Promowały mobilność edukacyjną dorosłych osób uczących się i kadry uczenia osób dorosłych, a także współpracę transgraniczną, w tym w stosownych przypadkach za pośrednictwem programu Erasmus+, unijnych funduszy polityki spójności i innych instrumentów.
43. Podejmowały dalsze wysiłki w celu usunięcia istniejących przeszkód i barier dla wszystkich rodzajów uczenia się, w tym problemów związanych z mobilnością, dostępnością, nierównościami w traktowaniu kobiet i mężczyzn, poradnictwem, działaniami informacyjnymi, usługami dla studentów i uznawaniem wcześniejszego uczenia się za część efektów uczenia się.
44. W dalszym ciągu rozwijały mechanizmy zapewniania jakości poprzez np. promowanie wewnętrznego i zewnętrznego zapewniania jakości w odniesieniu do programów, procesów, organizacji wdrażających, edukatorów i trenerów osób dorosłych oraz działań w zakresie doradztwa, a także poprzez rozwijanie gromadzenia danych, na przykład dzięki wykorzystywaniu informacji zebranych w ramach monitorowania losów absolwentów.

**ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY ZGODNIE ZE SWOIMI KOMPETENCJAMI
I Z UWZGLĘDNIENIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI:**

45. Wspierała państwa członkowskie we wdrażaniu nowej europejskiej agendy 2030 i jej obszarów priorytetowych opisanych w załączniku I, a także w ewentualnym opracowywaniu przez nie całościowych, obejmujących całą administrację rządową krajowych strategii na rzecz umiejętności.
46. Zapewniła komplementarność i spójność inicjatyw politycznych UE podejmowanych zgodnie z nową europejską agendą 2030.
47. Pozostawała w ścisłym kontakcie z państwami członkowskimi w celu zapewnienia elastycznej i efektywnej struktury zarządzania, jak określono w rezolucji Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), obejmującej zwłaszcza grupę roboczą ds. uczenia się dorosłych, sieć krajowych koordynatorów ds. uczenia się dorosłych, działania w zakresie partnerskiego uczenia się i inne działania w ramach sieci kontaktów.
48. Wspierała krajowych koordynatorów ds. uczenia się dorosłych poprzez finansowanie ich pracy z myślą o ułatwieniu współpracy pomiędzy państwami członkowskimi i współpracy z Komisją we wdrażaniu nowej europejskiej agendy 2030.
49. Podnosiła poziom wiedzy na temat uczenia się dorosłych w Europie poprzez prowadzenie studiów i badań istotnych dla analizy zagadnień związanych z uczeniem się dorosłych, w tym za pośrednictwem Eurydice, CEDEFOP i ETF oraz we współpracy z innymi odpowiednimi sieciami i instytucjami, w pełni wykorzystując ich zdolności informacyjne i badawcze, bez tworzenia dodatkowych obciążeń dla państw członkowskich. Należy również zwrócić uwagę na grupę wiekową 65+ poprzez opracowanie porównawczych dowodów i danych dotyczących uczestnictwa tych osób w uczeniu się dorosłych.

50. Kontynuowała i zacieśniała współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, takimi jak OECD, ONZ (w szczególności UNESCO i MOP) i Rada Europy, a także z odpowiednimi inicjatywami regionalnymi lub światowymi, na przykład na obszarze Bałkanów Zachodnich, Partnerstwa Wschodniego itp.
51. Zapewniała środki finansowe dostępne na szczeblu europejskim w celu wsparcia wdrażania nowej europejskiej agendy 2030 za pośrednictwem odpowiednich unijnych programów, funduszy i instrumentów, takich jak Erasmus+, Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, InvestEU, Instrument Wsparcia Technicznego itd.
52. Przedstawiała Radzie regularnie aktualizowane sprawozdania na temat systematycznego przeglądu i harmonogramu w odniesieniu do bieżących i planowanych polityk, narzędzi współpracy, instrumentów finansowania, inicjatyw i ukierunkowanych zaproszeń do składania wniosków na szczeblu unijnym, takich jak poprawa ścieżek umiejętności, Erasmus+ i europejski semestr, które przyczyniają się do realizacji nowej europejskiej agendy 2030.
53. Składała sprawozdania dotyczące wdrażania nowej europejskiej agendy 2030 jako elementu strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), w oparciu o prace krajowych koordynatorów ds. uczenia się dorosłych, grupy roboczej ds. uczenia się dorosłych, studia i badania ekspertów.

54. Umożliwiła dalszy rozwój i wdrażanie platformy EPALE wspierającej i wzmacniającej osoby zawodowo zaangażowane w uczenie się dorosłych poprzez partnerską wymianę informacji, wpisy na blogu, fora, tworzenie sieci kontaktów oraz dostarczanie dokładnych i istotnych informacji wysokiej jakości na temat wszystkich aspektów uczenia się dorosłych.
55. Wspierała państwa członkowskie, także poprzez udzielanie finansowania, w ich regularnym udziale w cyklach badań, które służą uzyskiwaniu porównywalnych danych na temat postępów czynionych przez państwa członkowskie w dziedzinie umiejętności osób dorosłych (Badanie Umiejętności Osób Dorosłych OECD [PIAAC], badanie edukacji dorosłych i badanie aktywności ekonomicznej ludności).

Państwa członkowskie są proszone, by z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań krajowych i z poszanowaniem krajowych priorytetów – w stosownych przypadkach przy wsparciu Komisji – skupiły się na obszarach opisanych poniżej.

Obszar priorytetowy 1 – Zarządzanie

- a) Partnerstwa między rządami, władzami regionalnymi i lokalnymi, organizatorami kształcenia i szkolenia, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, publicznymi służbami zatrudnienia i służbami socjalnymi oraz społeczeństwem obywatelskim są niezbędne i wiążą się ściśle ze wspólną odpowiedzialnością ponoszoną przez wszystkie zaangażowane strony. Odpowiedzialność ta obejmuje zadania, takie jak analiza potrzeb w zakresie kształcenia i szkolenia oraz rozwijanie możliwości uczenia się dorosłych, optymalizacja zaangażowania wszystkich interesariuszy i współpracy między nimi, podnoszenie świadomości i działania informacyjne oraz wspieranie zapewniania wystarczającego poradnictwa i doradztwa organizatorom i przedsiębiorstwom.
- b) Wzmocnienie ogólnych warunków umożliwiających współpracę dotyczącą potrzeb w zakresie uczenia się dorosłych: starania na rzecz opracowania kompleksowego podejścia do uczenia się dorosłych, obejmującego wszelkie rodzaje, formy i poziomy kształcenia i szkolenia dorosłych, a także inne odpowiednie formy możliwości uczenia się, i precyzującego rolę wszystkich zaangażowanych sektorów. Podejście to powinno zapewniać nadzór międzysektorowy, a także międzyresortowe i międzysektorowe partnerstwa prowadzące do spójności polityki. Owocem takiego podejścia, stanowiącego element uczenia się przez całe życie, mogłyby być strategie uczenia się dorosłych i krajowe strategie na rzecz umiejętności, oparte na badaniach, dowodach i danych.
- c) Współpraca i partnerstwo interesariuszy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym powinny zaspokajać potrzeby dorosłych osób uczących się oraz pracodawców, w tym, w miarę możliwości i zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi, w odniesieniu do skutecznego i efektywnego finansowania inicjatyw w zakresie uczenia się dorosłych.

Obszar priorytetowy 2 – Oferta w zakresie uczenia się przez całe życie i jej wykorzystanie

- a) Kwestią o zasadniczym znaczeniu jest podnoszenie świadomości wśród osób dorosłych na temat znaczenia uczenia się jako przedsięwzięcia trwającego całe życie, które powinno być realizowane regularnie przez cały okres życia.
- b) Uczenie się dorosłych powinno być lepiej dostosowane do indywidualnych potrzeb. Należy je promować i wspierać za pomocą skutecznych systemów poradnictwa przez całe życie obejmujących działania informacyjne, a także za pomocą zintegrowanych systemów walidacji wcześniejszego uczenia się.
- c) Istniejące systemy prognozowania zapotrzebowania na umiejętności (analizy w zakresie dopasowywania umiejętności) powinny być udostępniane wszystkim interesariuszom, tak by wspierać poradnictwo przez całe życie i planowanie w zakresie uczenia się dorosłych.
- d) W stosownych przypadkach włączenie zachęt finansowych, zachęt podatkowych i innych świadczeń socjalnych lub środków kompensacyjnych na poziomie pracodawcy w proces wdrażania polityk w zakresie uczenia się dorosłych powinno skutkować zwiększeniem zaangażowania pracodawców w uczenie się dorosłych.
- e) Zrównoważone finansowanie publiczne powinno być uzupełniane innymi środkami na różnych poziomach (europejskim, krajowym, regionalnym, lokalnym, pracodawców, indywidualnym) w odniesieniu do wszystkich rodzajów, form i poziomów uczenia się dorosłych. Efektywne przydzielanie i wykorzystanie środków finansowych jest kwestią kluczową i powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb w zakresie uczenia się. Ważną rolę odgrywa w tej kwestii monitorowanie wydatków.

Obszar priorytetowy 3 – Dostępność i elastyczność

- a) Uczenie się dorosłych powinno być elastyczne pod względem czasu, miejsca, zasobów, form organizacji i wdrażania oraz powinno obejmować różnorodne podejścia i środki, tak by zwiększyć uczestnictwo, włączenie i motywację do uczenia się. W jego ramach powinno być możliwe przyjmowanie uczestników nie tylko na różnych poziomach formalnego kształcenia i szkolenia, ale również przyjmowanie do uczestnictwa w innych programach – także w kontekście pozaformalnym – służących zmianie i podnoszeniu kwalifikacji, przy jednoczesnym stosowaniu szerszego modelu uczenia się. Aby zwiększyć liczbę uczących się osób dorosłych i utrzymać te osoby w procesie uczenia się, kwestią kluczową jest elastyczność umożliwiająca dopasowanie do obowiązków rodzinnych, życiowych i zawodowych. Programy zapewniane w ramach uczenia się dorosłych muszą charakteryzować się wysoką jakością, niezależnie od tego, czy ich finansowanie pochodzi ze źródeł prywatnych czy publicznych.
- b) Programy edukacyjne oferowane w kontekście uczenia się dorosłych powinny bazować na wcześniejszej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach, doświadczeniach, preferencjach i specyficznej sytuacji poszczególnych osób uczących się, opierać się na ich potrzebach i na ewentualnych wynikach samooceny, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnie wrażliwych. Podejście w zakresie edukacji i uczenia się, które zachęca dorosłych do eksponowania swoich zainteresowań, pragnień i potrzeb, sprzyja włączeniu i motywuje dorosłych do samokształcenia i doskonalenia, oferując jednocześnie możliwości w zakresie rozwoju osobistego i zawodowego, uczenia się we wspólnocie, uczenia się międzypokoleniowego i innych aspektów społecznych.

- c) Uczenie się dorosłych powinno również ułatwiać zdobywanie i pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji, a tym samym przyczyniać się do zapewnienia bardziej włączających społeczeństw i zagwarantowania równych szans, w związku ze specyficzną sytuacją i statusem społeczno-ekonomicznym, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnie wrażliwych.
- d) Należy rozważyć wprowadzenie środków finansowych i innych środków wsparcia, a także konkretnych działań wspierających osoby uczące się. Przykładem mogą być zachęty finansowe, takie jak pożyczki, dotacje i ulgi podatkowe.
- e) Zbadanie koncepcji i sposobów wykorzystania mikrokwalifikacji może pomóc poszerzyć możliwości uczenia się i mogłoby umocnić rolę uczenia się przez całe życie poprzez zapewnienie bardziej elastycznych i modułowych możliwości uczenia się i oferowanie bardziej włączających ścieżek uczenia się.

Obszar priorytetowy 4 – Jakość, sprawiedliwość, włączenie i sukces w uczeniu się dorosłych

Profesjonalizacja:

- a) Konieczne są profesjonalizacja i budowanie zdolności edukatorów i trenerów osób dorosłych, w tym praktyków (np. mentorów, opiekunów) i innych specjalistów zaangażowanych w działania wspierające, takie jak poradnictwo, walidacja, działania informacyjne, podnoszenie świadomości, przywództwo i zarządzanie w zakresie uczenia się dorosłych. Określenie i walidacja kluczowych kompetencji osób zawodowo zaangażowanych w uczenie się dorosłych może stanowić wartość dodaną.
- b) Profesjonalizacja w uczeniu się dorosłych ma zasadnicze znaczenie dla jakości zapewnianego kształcenia i szkolenia (np. oprócz umiejętności merytorycznych, dorosłe osoby uczące się muszą zdobywać umiejętności społeczne i cyfrowe, w przypadku których potrzebne jest inne/dostosowane podejście dydaktyczne). Edukatorzy i trenerzy osób dorosłych powinni otrzymywać wsparcie we wdrażaniu nauczania i uczenia się opartego na kompetencjach, m.in. ze strony doradców i w ramach działań w zakresie partnerskiego uczenia się.
- c) Dobrze rozwinięta sieć i partnerstwo skupiające organizatorów uczenia się dorosłych i innych partnerów oferujących możliwości uczenia się mogłyby sprawić, że uczenie się dorosłych stanie się bardziej dostępne, a pieniądze i czas będą mniejszą barierą niż wcześniej.

Mobilność:

- d) Mobilność dorosłych osób uczących się, edukatorów i trenerów osób dorosłych oraz innych interesariuszy zaangażowanych w uczenie się dorosłych należy nadal rozszerzać jako jeden z kluczowych elementów europejskiej współpracy oraz jako narzędzie służące poprawie jakości uczenia się dorosłych i promowaniu wielojęzyczności w Unii Europejskiej. Należy podjąć dalsze wysiłki w celu usunięcia istniejących przeszkód i barier we wszystkich rodzajach mobilności w zakresie uczenia się i nauczania, w tym problemów związanych z dostępem, poradnictwem, usługami dla studentów i uznawaniem efektów uczenia się.
- e) Należy wykorzystywać program Erasmus+, który oferuje różnorodne nowe możliwości zwiększania mobilności w UE i poza nią oraz wzmacniania współpracy transgranicznej, z ewentualnym dopełnieniem za pomocą finansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Włączenie:

- f) Uczenie się dorosłych jest ważne dla wspierania równości płci i solidarności między różnymi grupami wiekowymi, między kulturami i między ludźmi ze wszystkich środowisk, a także dla wzmacniania demokratycznego obywatelstwa i podstawowych wartości UE; w tym kontekście uwagę należy zwrócić zwłaszcza na grupy szczególnie wrażliwe.
- g) W ramach kształcenia i szkolenia niezbędny jest zrównoważony przydział zasobów na uczenie się dorosłych. Należy rozważyć modele finansowania oparte na wspólnej odpowiedzialności i silnym zaangażowaniu publicznym, zwłaszcza w odniesieniu do docelowych grup osób dorosłych – osób ze środowisk defaworyzowanych, osób z niepełnosprawnościami lub osób dotkniętych innymi czynnikami, które mogą powodować wykluczenie.

- h) Należy rozważyć wprowadzenie zachęt w celu wyeliminowania barier w uczestnictwie wszystkich grup docelowych w uczeniu się dorosłych, takich jak brak czasu na naukę, niskie umiejętności podstawowe, niskie umiejętności zawodowe, niedostępność, niski poziom motywacji i negatywne nastawienie do uczenia się. Współpraca z odpowiednimi interesariuszami ma zasadnicze znaczenie w ponownym przyciąganiu do uczenia się niezaangażowanych osób dorosłych i konkretnych grup docelowych.
- i) Uczenie się międzypokoleniowe, obejmujące grupę osób 65+, może mieć korzystny wpływ na promowanie dobrostanu, a także aktywnego, niezależnego i zdrowego starzenia się.

Zapewnianie jakości:

- j) W stosownych przypadkach należy dalej wzmacniać na poziomie systemowym zapewnianie jakości organizatorów kształcenia i szkolenia dorosłych oraz ich partnerów.
- k) Monitorowanie wyników korzystania z oferty w zakresie uczenia się dorosłych może przyczynić się do lepszego zapewnienia jakości.
- l) Kształcenie i szkolenie powinny być w większym stopniu zorientowane na osobę uczącą się i mogłyby zapewniać krótkie okresy uczenia się pozwalające nabywać lub aktualizować docelowe kompetencje.
- m) Stały rozwój metod w zakresie monitorowania, oceny i jakości ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia oceny efektów uczenia się i dla perspektyw uzyskiwania postępów.
- n) Aby wspierać jakość uczenia się dorosłych, krajowe i regionalne systemy lub modele, w tym te z zakresu walidacji i uznawania wcześniejszego uczenia się, powinny być ukierunkowane na rozwój i świadczenie wewnętrznego i zewnętrznego zapewniania jakości.

Obszar priorytetowy 5 – Transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa

- a) Dwojaka transformacja (tj. transformacja cyfrowa i ekologiczna) działa jako siła napędowa innowacji dotyczących ścieżek uczenia się i nowych podejść do kształcenia i szkolenia, w tym co się tyczy środowisk uczenia się. Innowacje te muszą zapewniać przenikalność i elastyczność pomiędzy różnymi formami i poziomami uczenia się dorosłych. Transformacja cyfrowa i transformacja ekologiczna wymagają, by wszystkie pokolenia rozwijały niezbędne umiejętności ekologiczne i cyfrowe (tj. zwiększały umiejętności korzystania z mediów cyfrowych i świadomość ekologiczną), aby proaktywnie pracować i żyć w środowisku cyfrowym. Do celów cyfrowego (mieszanego, hybrydowego itp.) uczenia się konieczne są także rozwój zawodowy edukatorów i trenerów osób dorosłych, jak i wsparcie w korzystaniu z narzędzi cyfrowych oraz dostosowanie materiałów, podejść i zasobów dydaktycznych.
- b) Należy opracować podejścia służące uwzględnianiu kwestii zrównoważonego rozwoju w uczeniu się dorosłych, m.in. poprzez zajęcie się postawami proekologicznymi, pracę nad odpowiednim nastawieniem, zwiększanie świadomości oraz rozważenie podjęcia konkretnych kroków z myślą o rozwijaniu szkoleń. Zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji w kontekście uczenia się dorosłych powinno być ważnym elementem procesu transformacji ekologicznej. Umiejętności ekologiczne, tj. umiejętności niezbędne w gospodarce niskoemisyjnej i niskoemisyjnym społeczeństwie, będą potrzebne w całym społeczeństwie i wśród siły roboczej (we wszystkich sektorach i na wszystkich szczeblach), w miarę jak nowe formy działalności gospodarczej powodować będą powstawanie nowych (lub odnowionych) zawodów i w miarę realizowania zamierzeń odnośnie do osiągnięcia zrównoważonego stylu życia.
- c) Dodatkowe wsparcie na rzecz otwarcia środowisk uczenia się pozwoli przyspieszyć transformację cyfrową lub usprawnić istniejące już infrastruktury/inicjatywy, np. poprzez promowanie włączających, cyfrowych i zrównoważonych społeczeństw i miejsc pracy sprzyjających uczeniu się. Takie środowiska powinny wzmacniać równy dostęp do materiałów cyfrowych dla dorosłych osób uczących się w każdym wieku oraz wspierać bezpieczne korzystanie z technologii cyfrowych. Platformy edukacyjne służące dobru publicznemu powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby oferować uczestnikom wsparcie motywacyjne, a także profesjonalne: mentoring, poradnictwo i doradztwo.

UNIJNE CELE I WSKAŹNIKI – Monitorowanie średnich europejskich wyników w zakresie uczenia się dorosłych

Aby można było monitorować postępy, identyfikować wyzwania oraz przyczynić się do kształtowania polityki opartej na rzetelnych informacjach w drodze systematycznego gromadzenia, analizowania i badania danych porównywalnych w skali międzynarodowej, strategicznym celem nakreślonym w nowej europejskiej agendzie 2030 powinny towarzyszyć: szereg poziomów referencyjnych wyznaczających średnie europejskie wyniki w zakresie uczenia się dorosłych („cele unijne”) i zbiór wskaźników. Powinny one opierać się wyłącznie na porównywalnych i wiarygodnych danych i uwzględniać odmienną sytuację w poszczególnych państwach członkowskich.

1. **Unijne cele**⁶

Uczestnictwo dorosłych w uczeniu się

Do 2025 r. odsetek osób dorosłych w wieku 25–64 lat, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy uczestniczyły w uczeniu się, powinien wynosić co najmniej 47 %⁷.

Do 2030 r. odsetek osób dorosłych w wieku 25–64 lat, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy uczestniczyły w uczeniu się, powinien wynosić co najmniej 60 %.

---

⁶ Cel na 2025 rok Rada uzgodniła w swojej rezolucji w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030). Cel na 2030 został pozytywnie przyjęty przez unijnych szefów państw i rządów w deklaracji z Porto i przez Radę Europejską w jej konkluzjach z 24–25 czerwca 2021 r.

⁷ Eurostat / unijne badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) – zbiór danych począwszy od 2022 r. Ponieważ w 2022 r. ma nastąpić zmiana źródła danych (z badania edukacji dorosłych na unijne badanie aktywności ekonomicznej ludności), konieczne będzie potwierdzenie tego celu w 2023 r. na podstawie doświadczeń związanych z tym nowym źródłem danych. Komisja, we współpracy ze stałą grupą ds. wskaźników i benchmarków, oceni wpływ tych zmian poprzez porównanie w 2023 r. wyników badania edukacji dorosłych z badaniem aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) i rozważy ewentualne zmiany metodyki BAEL lub zmiany poziomu samego celu. Na podstawie tej oceny Rada zdecyduje o ewentualnym dostosowaniu poziomu celu.

2. Unijne wskaźniki

- a) Uczestnictwo nisko wykwalifikowanych osób dorosłych w uczeniu się⁸
  - b) Bezrobotne osoby dorosłe, które niedawno uczestniczyły w uczeniu się⁹
  - c) Osoby dorosłe posiadające co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe¹⁰
-

---

⁸ Definicja i źródła tego wskaźnika są podobne do definicji i źródła wskaźnika dotyczącego uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się. Główna różnica polega na położeniu nacisku na nisko wykwalifikowane osoby dorosłe, tj. na tych dorosłych, którzy osiągnęli maksymalnie wykształcenie średnie I stopnia (lub niższe) jako swój najwyższy poziom formalnego kształcenia. Wskaźnik ten mierzy zatem odsetek nisko wykwalifikowanych osób dorosłych, które potwierdzają, że uczestniczyły w formalnym lub pozaformalnym kształceniu i szkoleniu w okresie 12 miesięcy.

⁹ Dane pochodzą z unijnego badania aktywności ekonomicznej ludności. „Niedawne uczestnictwo w uczeniu się” oznacza udział w formalnym lub pozaformalnym kształceniu i szkoleniu w ciągu ostatnich 4 tygodni.

¹⁰ Źródłem danych na potrzeby tego wskaźnika jest prowadzone w UE wspólnotowe badanie wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych i wśród osób prywatnych.

Dokumenty referencyjne dotyczące nowej europejskiej agendy 2030:

Rada Europejska

1. Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 24–25 czerwca 2021 r. (EUCO 7/21)
2. Nowy program strategiczny na lata 2019–2024 (przyjęty przez Radę Europejską w dniu 20 czerwca 2019 r.)
3. Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2017 r. (EUCO 19/1/17 REV 1)

Rada Unii Europejskiej

4. Konkluzje Rady pt. „Sprawiedliwość i włączenie w kształceniu i szkoleniu jako czynniki sprzyjające osiągnięciu sukcesu edukacyjnego przez wszystkich” (Dz.U. C 221 z 10.6.2021, s. 3)
5. Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1)
6. Zalecenie Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1)
7. Zalecenie Rady w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży (Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1)

8. Konkluzje Rady w sprawie europejskich nauczycieli i trenerów przyszłości (Dz.U. C 193 z 9.6.2020, s. 11)
9. Konkluzje Rady w sprawie kluczowej roli polityk uczenia się przez całe życie we wzmacnianiu społeczeństw z myślą o technologicznej i ekologicznej transformacji wspierającej trwałą i włączający wzrost (Dz.U. C 389 z 18.11.2019, s. 12)
10. Konkluzje Rady o wdrażaniu zalecenia Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 23)
11. Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 456 z 18.12.2018, s. 1)
12. Zalecenie Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1)
13. Zalecenie Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1)
14. Zalecenie Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego (Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1)
15. Rezolucja Rady w sprawie odnowionej europejskiej agencji w zakresie uczenia się dorosłych (Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 1)

Deklaracje

16. Deklaracja z Porto (8 maja 2021)
17. Deklaracja z Osnabrück w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego jako czynnika odbudowy i sprawiedliwego przechodzenia na gospodarkę cyfrową i ekologiczną (30 listopada 2020 r.)

Komisja Europejska

18. Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (COM(2021) 102 final)
19. Zielona księga w sprawie starzenia się. Wspieranie solidarności i odpowiedzialności między pokoleniami (COM(2021) 50 final)
20. Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027. Nowe podejście do kształcenia i szkolenia w epoce cyfrowej (COM(2020) 624 final)
21. Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (COM(2020) 274 final)
22. Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 (COM(2020) 152 final)
23. Europejski Zielony Ład (COM(2019) 640 final)